

Pelastustoimi ja varautuminen

Pohjanmaan hyvinvointialue

Määräys laiminlyönnin korjaamiseksi Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimessa ulkoisen pelastussuunnitelman ja sitä koskevan tiedottamisen sekä harjoituksen toteuttamiseksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (jatkossa aluehallintovirasto) on toimittanut selvityspyynnön Pohjanmaan hyvinvointialueelle (jatkossa hyvinvointialue) ulkoisen pelastussuunnitelman ja sitä koskevan harjoituksen viivästymistä koskevassa asiassa 14.10.2024. Toiminnanharjoittajan turvallisuustiedotteen mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) valvoo säännöllisesti varaston toimintaa. Gasum LNG Oy on toimittanut TUKESille toimintaperiaateasiakirjan, jossa kuvataan yrityksen toimintaa ja varautumista onnettomuuksiin. TUKES teki käyttöönottotarkastuksen Gasum LNG Oy:n varastolle toiminnanharjoittajan turvallisuustiedotteen mukaan 19.5.2022. Perustamislupapäätös ja turvallisuusselvitystä koskevat johtopäätökset on annettu toiminnanharjoittajalle vuonna 2022. Toiminnanharjoittaja on laatinut näiden perusteella turvallisuustiedotteensa 3.6.2022. Tiedote on ollut saatavilla sähköisesti tietoverkossa sekä turvallisuustiedotteen mukaan Pohjanmaan pelastuslaitoksen internet-sivulla. Pelastuslaitos ei ole laatinut kohteesta ulkoista pelastussuunnitelmaa 3.6.2023 mennessä eikä järjestänyt veloitteen mukaista harjoitusta 3.6.2024 mennessä. Näin ollen aluehallintovirasto toteaa, että kyseiset veloitteet on laiminlyöty.

Todetaan, että aluehallintovirasto on saanut Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen (jatkossa pelastuslaitos) selvityksen ulkoisen pelastussuunnitelman ja sitä koskevan harjoituksen viivästymisestä 25.10.2024. Pelastuslaitoksen toimittama selvitys on saapunut aluehallintovirastoon annetussa määräajassa. Määräaika oli viimeistään 15.11.2024 mennessä.

Selvityspyynnössään aluehallintovirasto pyysi hyvinvointialueelta kirjallista selvitystä Gasum LNG Oy Vaasan kohteen (osoite Kutterikatu 6, 65170 Vaasa) ulkoisen pelastussuunnitelman laatimistilanteesta ja lisäksi kyseisen kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman mukaisen harjoituksen toteuttamisesta. Selvityksestä tuli käydä esille vähintään seuraavat asiat:

1. Missä aikataulussa kohteen ulkoinen pelastussuunnitelma valmistuu ja milloin se on toimitettavissa aluehallintovirastolle arvioitavaksi?
2. Mikä on tämänhetkinen tilanne kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman laadinnassa sekä yhteistyössä pelastuslaitoksen ja toiminnanharjoittajan välillä?
3. Missä aikataulussa kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman mukainen harjoitus toteutetaan?
4. Mikä on kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman mukaisen harjoituksen suunnittelun ja toteutuksen tilanne?
5. Mistä syystä kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman laatiminen muine edellä mainittuine velvoitteineen on viivästynyt?
6. Millä toimenpiteillä vastaavat viivästykset ehkäistään vastaisuudessa?

Selvityksessään pelastuslaitos toteaa, että:

1. "Ulkoinen pelastussuunnitelma on tarkoitus saada valmiiksi 2024 loppuun mennessä. Aluehallintoviraston lausunnolle se on tarkoitus saada marraskuun aikana".
2. "Laadinta on käynnissä. Ennen laadinnan aloitusta on oltu yhteydessä toiminnanharjoittajaan. Kun pelastuslaitos on saanut ensimmäisen version pelastussuunnitelmasta tehtyä, ollaan uudelleen yhteydessä toiminnanharjoittajaan ja aloitetaan tiedotteen laatiminen. Yhteistyö vaikuttaisi toimivan".
3. "Harjoitus toteutetaan kevään 2025 aikana".
4. "Harjoitussuunnittelua ei ole aloitettu. Tehdään ensin suunnitelma valmiiksi".
5. "Vuonna 2022 tieto UPS velvoitteesta tuli silloiselle UPS vastaavalle. Hän oli kuitenkin ylityöllistetty ja eri syistä pois pitkiä aikoja. Tieto UPS velvoitteesta oli osin epäselvää muille. Pelastuslaitos liittyi osaksi hyvinvointialuetta 2023 alusta ja se työllisti paljon koko henkilökuntaa. 2023 loppupuolelta organisaatiosta lähti avainhenkilöitä ja pelastuslaitoksen toimintoja hoidettiin sijaisjärjestelyin. Aikaa ei riittänyt kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman laatimiseen. Kohteessa on kuitenkin käyty tutustumassa ja sen riskit ovat tiedoissa".
6. "Organisaatiota on suunniteltu vahvistettavan ja rekrytoinnit on aloitettu. Jatkossa on tarkoitus, että kaksi henkilöä seuraa aina yhtä vastuualuetta, toinen varsinaisena ja toinen lisänä".

Kuuleminen

Hallintopäätöstä tehtäessä on hallintolain (434/2003) 34 § 1 momentin mukaan varattava asianosaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi. Pohjanmaan hyvinvointialueen on ollut mahdollista antaa kirjallinen selvitys Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 5.12.2024 mennessä. Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitos toimitti vastauksen aluehallintovirastolle 29.11.2024. Aluehallintovirasto on perehtynyt Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimittamaan vastaukseen päätöksestä ja toteaa asianosaisen tulleen kuulluksi.

Määräys laiminlyönnin oikaisemiseksi

Aluehallintovirasto toteaa, että Pohjanmaan pelastuslaitos on laiminlyönyt 379/2011 48 §:ssä säädetyn velvollisuuden laatia erityistä vaaraa aiheuttavan kohteen ulkoisen pelastussuunnitelman ja järjestää harjoituksia suunnitelman toimivuuden varmistamiseksi.

Aluehallintovirasto määrää oikaisemaan määräajassa pelastuslain 379/2011 105 § 1 momentin ja 8 kohdan nojalla laiminlyönnin seuraavasti:

Pohjanmaan pelastuslaitoksen tulee toimittaa ulkoinen pelastussuunnitelma 31.12.2024 mennessä aluehallintovirastoon.

Pohjanmaan pelastuslaitoksen tulee järjestää harjoitus suunnitelman toimivuuden varmistamiseksi 31.1.2025 mennessä.

Pohjanmaan pelastuslaitoksen tulee päivittää tiedote ulkoisesta pelastussuunnitelmasta 31.1.2025 mennessä.

Uhkasakko

Viranomaisen antamaa määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Johtaja

Tarja Wiikinkoski

Pelastusylitarkastaja

Jussi Herranen

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Pohjanmaan hyvinvointialue
Tiedoksi	Pohjanmaan pelastuslaitos Pohjanmaan pelastuslaitos, pelastusjohtaja Torbjörn Lindström Pohjanmaan hyvinvointialue, hyvinvointialuejohtaja Marina Kinnunen Sisäministeriö, kirjaamo

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 5, 13035 AVI
Puhelinvaihtde: 0295 016 000
kirjaamo.lansi@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja LSSAVI/17419/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/17419/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Herranen Jussi 10.12.2024 08:24

Ratkaisija Wiikinkoski Tarja 10.12.2024 09:07